

Inquiry into the Influencing Factors in the Development of Entrepreneurial Students with the Perspective of Sustainopreneurship – A Meta-synthesis Approach

Mehdi Mohammadi^{1*}, Heman Ghaderi², Maryam Shafiei³, Ghasem Salimi⁴, Mahboobeh Alborzi⁵

^{1,3,4}Associate Professor, Department of Administration and Educational Planning, Shiraz University, Shiraz, Iran.

²PhD Student, Department of Administration and Educational Planning, Shiraz University, Shiraz, Iran.

⁵Associate Professor, Department of Foundations of Education, Shiraz University, Shiraz, Iran.

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Article Type:

Original Research

Received: 01.24.2024

Revised: 05.06.2024

Accepted: 06.19.2024

Keyword:

Sustainopreneurship
Entrepreneurship
Green Entrepreneurship
Social Entrepreneurship
Higher Education

*Corresponding Author:

Mehdi Mohammadi

Email:

mmohammadi@shirazu.ac.ir

This research discovered the factors affecting entrepreneurial students' education. Qualitative research and its method were meta-composite. Based on this, English and Farsi databases including Springer, Wiley Online, Taylor and Francis, and Google Scholar databases were searched. 152 related articles were selected between 2000 and 2023. By analyzing the final articles, first, 51 basic themes were extracted from the total of scientific articles and in the form of 4 organizing themes: student entrepreneurship knowledge and awareness, student entrepreneurship experience, student entrepreneurial attitude and effective environmental facilitators, and factors influencing the development of entrepreneurial students with a vision. To measure the validity of the data, the criteria of credibility and reliability were used using the methods of alignment and self-review of the researcher during the process of data collection and analysis, and the correspondence of interviews and theoretical and research bases. In addition, the reliability criterion was applied to measure the obtained reliability. Conducting this research can help universities identify the factors affecting the development of entrepreneurial students with a perspective of sustainable creation. It can also help them identify weaknesses and inadequacies in this regard. In addition, universities can provide educational activities that lead to the emergence of creative thinking and innovation and improve the performance of universities. University professors, by being aware of the factors affecting the development of entrepreneurial students with a sustainable perspective, can make positive changes in their knowledge, teaching methods and application.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Universities have been agents of social change for centuries, but they remain traditional. Confirmation of this claim is the emphasis of modern curricula based on the philosophy of meta-positivism and expertise and experimentation with a primary focus on the conquest of nature and the industrialization of the planet, producing unbalanced graduates who are overly specialized and single-disciplined. Epenfus and Merritt highlight the 1960s as the beginning of the emergence of sustainability education, with notable publications on environmental disasters. While in the early years, the focus was on environmental issues and the concept of environmental education, in later years, the issues of development, social justice, and economy were raised and the discourse was transferred to the concept of sustainable education. The concept of education for sustainable development, a United Nations initiative was introduced in Rio de Janeiro in 1992 and has since been studied internationally by an increasing number of researchers. For example, the Decade of Education for Sustainable Development was promoted by the United Nations (from 2005 to 2014). Other terms used synonymously with the UN terminology for education for sustainable development include, for example, "sustainability education" or "education for sustainability". The central topics of education for sustainable development are the basic topics for sustainable development at the local and global levels. The goals of education for sustainable development are to cooperate and help to solve current and future environmental, economic, and social challenges and thus contribute to the sustainable development of societies, which enables learners to make informed decisions and act responsibly as "sustainable citizens". Education for sustainable development therefore becomes a means of facilitating a wide range of competencies necessary for successful action when faced with the complexity of sustainability issues and the uncertainty of sustainability issues. Accordingly, a growing number of higher education institutions are engaged in incorporating and institutionalizing sustainable development in their curricula, research, operations, outreach, and evaluation and reporting. Despite several efforts by higher education institutions, sustainable development is still an innovative idea in most universities and has not yet permeated all disciplines, researchers, and university administrators, or across curricula.

Methodology

In this research, to analyze and design students' entrepreneurship model with a perspective of sustainopreunreship approach, a meta-synthesis method based on the six-stage model of Sandlovsky and Barroso (2007) was used. The first step of meta-synthesis was the philosophical orientation and idea about the main subject of meta-synthesis. In the second step, through 9 databases including Emerald, Science Direct, Springer, Taylor and Francis, Sage, Wiley, Google Scholar, and Magiran, related research was searched using keywords eco entrepreneurship, environmental entrepreneurship, sustainable entrepreneurship, enviro-preunreship, and ecological entrepreneurship. In the third step, for quality assessment, several sources based on criteria in each review and limiting the

scope of the sources for the final review were removed. In the fourth step, data and themes were extracted from finalized articles several times and then analyzed in the form of coding and combined in the fifth step. In the fifth step, synthesis of qualitative findings in meta-synthesis was conducted and creating a single and coherent view of the findings was considered as its main goal. This method is used to clarify the concepts, patterns, and results in refining the existing states of knowledge and the emergence of operational models and theories. At this stage, the researcher looked for topics that were identified among the existing studies in the meta-synthesis. The sixth step included the validation of findings. In this part, the researcher sought validation of the gathered data and confirmed the findings. Throughout the research, an effort was made to provide clear explanations and descriptions for each of the steps and actions taken. In addition, strategies for searching resources were used in different forms so that all of them could be accessed.

Results and discussion

The findings showed the influencing factors of training sustainopreunreship students comprise students' awareness, previous experience, and attitude and environmental facilitators. Conducting this research can help universities in the field of identifying the factors affecting the development of entrepreneurial students with a perspective of sustainable creation. It can also assist them in identifying weaknesses and inadequacies in this regard and provide educational activities that lead to creative thinking and innovation and improve university performance.

Conclusion

Exploring the factors in the development of sustainopreneurial students with a sustainopreneurship perspective at the university level is an effective measure for skill-oriented curricula at the university level, which requires the attention of planners and politicians to formulate this educational strategy. Sustainopreneurship (innovation and entrepreneurship for sustainability) is a concept that arose from the previous concepts of eco-creation and social entrepreneurship through sustainable entrepreneurship. The sustainopreneurship can lead to the improvement of social, environmental, and economic conditions and bring significant results in sustainopreneurship investments. Analyzing the factors influential in the development of sustainopreneurial students with a sustainable vision of creation at the university level can help the macro policymakers at the Ministry of Science, Research and Technology help in the design of the curriculum related to sustainopreneurship and accordingly the design of content, teaching-learning approaches, educational materials and resources, learning activities, appropriate educational spaces, and appropriate methods of student evaluation. Moreover, identifying these factors can be a model for professors in teaching at the classroom level, especially with the approach to issues related to the industry and in a project-oriented manner.

واکاوی عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی - رویکرد فراترکیب^۱

مهدی محمدی^{۱*}، هیمن قادری^۲، مریم شفیعی^۳، قاسم سلیمی^۴، محبوبه البرزی^۵

۱- ۴ و ۳- دانشیار، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران
۲- دانشجوی دکتری، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.
۵- دانشیار، گروه مبانی آموزش و پرورش، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله

هدف این پژوهش، واکاوی عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی بود. طرح پژوهش کیفی و روش آن فراترکیب بود. بر این اساس، پایگاه‌های داده لاتین و فارسی شامل پایگاه‌های اشپرنگر، وایلی آنلاین، تیلور و فرانسیس و گوگل اسکالر و مگیران جستجو شد و در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۳ در نهایت، تعداد ۱۵۲ مقاله مرتبط انتخاب گردید. با تحلیل مقالات نهایی، ۵۱ مضمون پایه، از مجموع مقالات علمی استخراج و در قالب ۴ مضمون سازمان‌دهنده، دانش و آگاهی کارآفرینانه دانشجوی، تجربه کارآفرینانه دانشجوی، نگرش کارآفرینانه دانشجوی و تسهیل‌کننده‌های مؤثر محیطی، عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی را تشکیل دادند. برای سنجش اعتبار داده‌ها از معیارهای اعتبار‌پذیری و اتکاپذیری با استفاده از روش‌های هم‌سوزی و خودبازبینی محقق، طی فرایند جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و مطابقت مصاحبه‌ها و مبانی نظری و پژوهشی استفاده شد. برای سنجش پایایی به‌دست‌آمده از معیار قابل‌اعتماد بودن استفاده گردید. انجام این پژوهش می‌تواند به دانشگاه‌ها در زمینه شناسایی عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی کمک کند و آن‌ها را در شناسایی نقاط ضعف و نارسایی‌ها در این رابطه، یاری رساند و دانشگاه‌ها با آگاهی از مؤلفه‌های دانشجوی پایداری آفرین قادرند محیط را به‌گونه‌ای فراهم آورند که فعالیت‌های آموزشی آن‌ها منجر به بروز تفکر خلاق و نوآوری و بهبود عملکرد دانشگاه‌ها گردد.

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۱/۰۴

بازنگری مقاله: ۱۴۰۳/۰۲/۱۷

پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۳/۳۰

کلید واژگان:

پایداری آفرینی
کارآفرینی
کارآفرینی سبز
کارآفرینی اجتماعی
آموزش عالی

*نویسنده مسئول: مهدی محمدی

پست الکترونیکی:

mmohammadi@shirazu.ac.ir

^۱ این مقاله برگرفته از رساله دکتری برنامه‌ریزی درسی دانشگاه شیراز می‌باشد.

مقدمه

دانشگاه‌ها برای قرن‌ها عامل اصلی تغییرات اجتماعی بوده‌اند اما خود آنها همچنان سنتی باقی مانده‌اند. تأیید بر این مدعا، تأکید بر برنامه‌های درسی مدرن مبتنی بر فلسفه فرااثبات‌گرایی و تخصص و آزمایش (بورک، ۲۰۱۰)^۱ با تمرکز اولیه بر تسخیر طبیعت و صنعتی‌شدن کره زمین، تولید فارغ‌التحصیلان نامتعادل بیش‌ازحد تخصصی و تک‌رشته‌ای است (ون وین، ۲۰۰۰)^۲. (پاپنفوس و همکاران، ۲۰۱۹)^۳ دهه ۱۹۶۰ را با انتشاراتی شناخته شده در مورد بلایای محیطی، به عنوان آغاز ظهور آموزش پایداری برجسته می‌کنند. در حالی که در سال‌های ابتدایی، تمرکز بر مسائل محیطی و مفهوم آموزش محیطی بود، در سال‌های بعد، موضوعات توسعه، عدالت اجتماعی و اقتصاد مطرح شد و گفتمان به مفهوم آموزش پایداری منتقل شد (هالینگر و نگوین، ۲۰۲۰)^۴.

موضوعات محوری آموزش برای توسعه پایدار، عناوین اساسی برای توسعه پایدار در سطح محلی و جهانی هستند (ساراسواتی، ۲۰۰۱)^۵. اهداف آموزش برای توسعه پایدار، همکاری و کمک کردن برای حل چالش‌های محیطی، اقتصادی و اجتماعی در حال و آینده و در نتیجه کمک به توسعه پایدار جوامع است که فراگیران را قادر می‌سازد تا تصمیمات آگاهانه بگیرند و به‌عنوان «شهروندان پایداری» مسئولانه عمل کنند؛ علیرغم تعدادی از تلاش‌های دانشگاه‌های عالی، توسعه پایدار هنوز یک ایده نوآورانه در بیشتر دانشگاه‌ها است و هنوز در همه رشته‌ها، محققان و مدیران دانشگاه‌ها یا در سراسر برنامه‌های درسی نفوذ نکرده است.

در این راستا، یکی از دوره‌های مبتنی بر توسعه پایدار در شرایط بحران جهانی مانند بحران اقتصادی، مسئله مسئولیت اخلاقی کارآفرینان و آموزش کارآفرینی و علاقه به مفاهیمی مانند کارآفرینی اجتماعی است (لاکیوس، ۲۰۱۵)^۶ که با بحث نوآوری پایدار پیوند خورده است. نوآوری پایدار عموماً به‌عنوان «توسعه محصولات، فرایندها، خدمات و فناوری‌های جدید است که به توسعه و رفاه نیازها و مؤسسات انسانی کمک می‌کند و در عین حال به منابع طبیعی و ظرفیت‌های بازآفرینی احترام می‌گذارد (تلو و یون، ۲۰۰۸)^۷ در نظر گرفته می‌شود». برنامه درسی آموزش کارآفرینی باید بیشتر علاقه، شادی، مشارکت و خلاقیت بیشتری را در بین فراگیران به وجود آورد (بورک و ونکاتارامن، ۲۰۱۰)^۸.

پژوهش‌های متعددی در حوزه کارآفرینی و کارآفرینی پایدار انجام شده است. از جمله در حوزه رفتار کارآفرینان (شیک و همکاران، ۲۰۰۲)^۹؛ عوامل موفقیت کارآفرینان (نجات و همکاران، ۲۰۱۸)^{۱۰}، (رینولدز و همکاران، ۲۰۱۸)^{۱۱} و آموزش پایداری (لورنسو و همکاران، ۲۰۱۳)^{۱۲}. بر اساس مرور پیشینه، مفهوم جدید پایدارآفرینی است که تلفیقی از کارآفرینی و پایداری است که در آن یک پایدارآفرین باید چشم‌اندازی داشته باشد تا با به‌کاربردن ایده‌های نوآورانه برای به‌چالش کشیدن مشکلات پایداری جهان، جهان را به مکانی بهتر برای زندگی تبدیل کند. این مفهوم برای اولین بار در سال ۲۰۰۰ معرفی (شالتگر، ۲۰۰۰)^{۱۳} و با انتشار مقالات متعدد در سال ۲۰۰۳ بیشتر تکامل یافت و سپس به‌طور آزمایشی در سال ۲۰۰۶ تعریف شد. اما خلاصه پژوهشی در مورد چگونگی آموزش کارآفرینی پایدار و به‌ویژه پایدارآفرینی

¹ Burke

² Van Weenen

³ Papenfuss

⁴ Hallinger & Nguyen

⁵ Sarasvathy

⁶ Lackeus

⁷ Tello & Yoon

⁸ York & Venkataraman

⁹ Schick

¹⁰ Nejabat

¹¹ Reynolds

¹² Lourenço

¹³ Schaltegger

مشاهده می‌شود. مطالعات نشان داده‌اند که رابطه بین نوآوری اجتماعی و خلاقیت پایدار در ادبیات دانشگاهی و نهادی به‌خوبی تعریف نشده است (تورس-والدس و همکاران، ۲۰۱۷)^۱ اما برای پایدارآفرینی باید از رویکرد پداگوژی و آندراگوژی به رویکرد هیوتاگوژی حرکت کنیم. در عصر فناوری و اطلاعات، رویکرد هیوتاگوژی در میان بزرگسالان رشد کرده است. از دیدگاه (هاس و کنیون، ۲۰۰۱)^۲ هیوتاگوژی که مطالعه یادگیری خودمختار است، به عنوان یک پیشرفت طبیعی از روش‌های آموزشی قبلی در نظر گرفته می‌شود و ممکن است به‌خوبی رویکرد بهینه را برای یادگیری در قرن ۲۱ ارائه کند. هیوتاگوژی یک امر کل‌نگر است و بر اساس دیدگاه (مسیلا و ستلهاکو، ۲۰۱۲)^۳ بر ایده یادگیری چگونگی یادگیری تأکید می‌کند. این رویکرد بر نقش عامل انسانی در فرایند یادگیری، تأکید ویژه‌ای دارد. فرایند یادگیری در هیوتاگوژی شامل درون‌داده‌ها، فرایند و پیامدهای یادگیری به‌عنوان نظام وحدت‌بخش در آموزش، نیازسنجی، برنامه درسی است؛ بنابراین هدف پژوهش حاضر، واکاوی عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایدارآفرینی: رویکرد فراترکیب است.

اهداف و پرسش‌های پژوهش

هدف این پژوهش، واکاوی عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایدارآفرینی است. این پژوهش به دنبال پاسخ به این سؤال است که «چه عواملی بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایدارآفرینی تأثیر دارند»؟

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش برای واکاوی عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایدارآفرینی از رویکرد فراترکیب بر اساس مدل شش‌مرحله‌ای (سندلوفسکی و باروسو، ۲۰۰۷)^۴ استفاده شده است. در پژوهش حاضر، تیم فراترکیب متشکل از سه نفر متخصص در حوزه آموزش عالی و مسلط به روش فراترکیب بنا شده است. به‌منظور اطمینان و اعتباربخشیدن به جستجوی جامع و نظام‌مند پیشینه مرتبط با موضوع و یافتن منابع لازم از دو نفر از کارشناسان ارشد رشته علوم دانش‌شناسی و اطلاع‌رسانی نیز استفاده شده است.

گام اول: تنظیم سؤال پژوهش

چه عواملی بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایدارآفرینی تأثیر دارند؟

¹ Torres-Valdés

² Hase & Kenyon

³ Msila & Setlhako

⁴ Sandelowski & Barroso

گام دوم: جستجوی نظام‌مند منابع

در این مرحله از طریق ۹ پایگاه داده شامل امرالد^۱، ساینس دایرکت^۲، اشپرینگر^۳، تیلور اند فرانسیس^۴، سیج^۵، وایلی^۶، گوگل اسکالر^۷ و مگ‌ایران با استفاده از واژه‌های کلیدی به جستجوی پژوهش‌های مرتبط پرداخته شد. سپس تمامی پژوهش‌ها بر اساس ارتباط عنوان مقاله با واژه‌های کلیدی در یک فایل صفحه گسترده جمع‌آوری شد. جستجوی مقالات در این پایگاه‌ها با استفاده از واژگان کلیدی پایداری‌آفرینی^۸، کارآفرینی زیست بومی^۹، کارآفرینی محیطی^{۱۰} و کارآفرینی اجتماعی^{۱۱} مرتبط با سؤال پژوهش صورت گرفت. در کل ۳۲۸ منبع یافت شد که از این تعداد ۳۹ مورد فصل کتاب، ۲۶۴ مورد مقاله و ۲۵ پایان‌نامه بودند. از این تعداد، ۳۲۸ منبع به زبان انگلیسی بودند.

گام سوم: جستجو و انتخاب متون مناسب

پس از جمع‌آوری منابع متعدد از پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف، در هر بررسی بر اساس ملاک‌های زمان پژوهش (۲۰۰۰ به بالا)، روش (کیفی)، مشارکت‌کنندگان پژوهش (دانشجویان) و نوع اسناد (مقالات، کتاب‌ها و برخی پایان‌نامه‌های معتبر)، تعدادی از منابع حذف گردیدند و در نهایت ۱۹۳ منبع باقی ماندند که مجدداً به‌دقت بررسی شدند و پس از تأیید نهایی وارد مرحله بعدی پژوهش شدند. سپس کیفیت روش‌شناختی مطالعات بررسی شد. هدف از این گام، حذف کردن منابعی بود که یافته‌های آنها مورداعتماد نباشند و به‌منظور تعیین ارزش و اعتبار، کاربردی بودن و متناسب بودن پژوهش استفاده شدند. بر این اساس، ۴۱ منبع، امتیاز ضعیف و خیلی ضعیف کسب کردند و حذف شدند و ۱۵۲ منبع در فرایند ارزیابی، پذیرفته شدند که از این تعداد ۱۷ منبع امتیاز متوسط، ۹۱ منبع امتیاز خوب و ۴۴ منبع امتیاز خیلی خوب را به‌دست آوردند.

گام چهارم: استخراج اطلاعات متون

در این بخش، مقالات منتخب و نهایی‌شده چندین بار مطالعه شدند و مضامین و مفاهیم درون محتوایی ضمنی هر پژوهش استخراج شدند. مقاله‌ها بر اساس مرجع مربوط به هر مقاله شامل نام و نام‌خانوادگی محقق یا محققان، سال انتشار و یافته‌های آن طبقه‌بندی شدند. مطالب هدفمند از مباحث کیفی استخراج شدند و در گام پنجم، در قالب کدگذاری تجزیه و تحلیل و در انتها ترکیب شدند.

گام پنجم: تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی

در این پژوهش، ابتدا پژوهشگران همه عوامل مستخرج از مطالعات را به‌عنوان مضمون پایه در نظر گرفتند و با توجه به مفهوم هریک از آنها، این مضامین پایه در یک مفهوم مشابه (مضمون سازمان‌دهنده) دسته‌بندی شدند.

¹ Emerald

² Science Direct

³ Springer

⁴ Taylor & Francis

⁵ Sage

⁶ Wiley Online Library

⁷ Google Scholar

⁸ Sustainopreneurship

⁹ Eco-Entrepreneurship

¹⁰ Environmental entrepreneurship

¹¹ Social entrepreneurship

گام ششم: کنترل کیفیت

(سندلوفسکی و باروسو، ۲۰۰۷) در رویکرد فراترکیب، روش‌های متنوعی را به‌منظور کنترل کیفیت در پژوهش پیشنهاد داده‌اند. در سراسر پژوهش حاضر تلاش شده است تا برای هر یک از گام‌ها و اقدامات اتخاذشده، توضیحات و توصیفات روشن و واضحی ارائه شود و ابزارهای مناسبی به‌منظور ارزیابی مطالعات مورد استفاده قرار گیرد.

یافته‌ها

۱۵۲ مطالعه انتخابی پژوهشگران در مدت‌زمان ۶ ماه با دقت بررسی شدند و اطلاعات موردنیاز بر اساس هدف اصلی این مقاله که واکاوی عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایدارآفرینی است، شناسایی شد و مضامین در گروه‌های مشابه، طبقه‌بندی شدند. در نهایت ۴ عامل اصلی (مضامین سازمان‌دهنده) و ۵۱ عامل فرعی (مضامین پایه) استخراج شدند. همه عوامل اصلی و فرعی (مضامین سازمان‌دهنده و مضامین پایه) نهایتاً در مضمون فراگیر «عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایدارآفرینی» قرار گرفتند (جدول ۱).

جدول ۱. مضامین پایه و منابع عوامل مؤثر بر پایداری آفرینی دانشجویان.

منابع	مضمون پایه	مضمون سازمان‌دهنده
راتن و عثمانجی، ۲۰۲۱ ^۱ ، (تونو و همکاران، ۲۰۲۱) ^۲ ، (شانچی، ۲۰۱۶) ^۳ ، (جمیل و همکاران، ۲۰۱۶) ^۴ ، (دیویتو و اینگن-هاوس، ۲۰۲۱) ^۵ ، (دانا و سلامزاده، ۲۰۲۱) ^۶ ، (دیویتو و بهنساک، ۲۰۱۷) ^۷ ، (شالتگر و واگنر، ۲۰۱۱) ^۸ ، (شالتگر، ۲۰۰۰) ^۹ ، (پاستورس و همکاران، ۲۰۱۷) ^{۱۰} ، (باک و جانسن، ۲۰۱۱) ^{۱۱} ، (شرفد و پاتزلت، ۲۰۱۱) ^{۱۱} ، (بلز و بایندر، ۲۰۱۷) ^{۱۲} ، (فارنی، ۲۰۱۶) ^{۱۳} ، (هوی و همکاران، ۲۰۱۶) ^{۱۴} ، (سالمونی و کانباخ، ۲۰۲۲) ^{۱۵} ، (هیمل و همکاران، ۲۰۱۶) ^{۱۶} ، (حسین و همکاران، ۲۰۲۱) ^{۱۷}	آگاهی و شناخت دانشجو از کارآفرینی پایدار از طریق مراکز رشد، تفکر کارآفرینی پایدار دانشجو، تأکید بر فرصت‌های مبتنی بر زیست بوم‌شناسی، تأکید بر فرصت‌های مبتنی بر ارزش‌های اجتماعی، بازتعریف هدف کسب‌وکار بر مبنای ارزش‌های پایداری، توانایی شناسایی مشکلات اجتماعی یا زیست‌بوم‌شناسانه، خودکارآمدی کارآفرینی، رفتار طرفدار محیط، ریسک‌پذیری بالا، تعهد اخلاقی بالا، دانش عمل پایداری (دانش اقدام پایداری) یا دانش کارآفرینانه، مواجهه قبلی با شیوه‌های پایداری، داشتن برنامه برای توسعه پایداری، توانایی در ایجاد انگیزه، توانمندسازی و تسهیل	دانش و آگاهی کارآفرینانه دانشجو

¹ Ratten & Usmanij² Tunio³ Shannxi⁴ Jamil⁵ DiVito & Ingen-Housz⁶ Dana & Salamzadeh⁷ DiVito & Bohnsack⁸ Schaltegger & Wagner⁹ Pastoors¹⁰ Bacq & Janssen¹¹ Shepherd & Patzelt¹² Belz & Binder¹³ Farny¹⁴ Hooi¹⁵ Salmony & Kanbach¹⁶ Himel¹⁷ Hussain

منابع	مضمون پایه	مضمون سازمان‌دهنده
(استرن، ۲۰۰۰) ^۱ ، (استفان و درنچوا، ۲۰۱۷) ^۲ ، (چیپتا و سوروجلال، ۲۰۱۷) ^۳ ، (بارگستد و همکاران، ۲۰۱۳) ^۴ ، (پولیتیس و همکاران، ۲۰۱۶) ^۵ ، (باک و آلت، ۲۰۱۸) ^۶ ، (لاکاب و همکاران، ۲۰۱۸) ^۷ ، (هاکرتس و ووستنهاگن، ۲۰۱۰) ^۸ ، (یوو و وانگ، ۲۰۱۹) ^۹ ، (رادربائتر، ۲۰۱۱) ^{۱۰} ، (تان و همکاران، ۲۰۲۰) ^{۱۱} ، (هوریسچ، ۲۰۱۵) ^{۱۲} ، (کوی و عبدالمجید، ۲۰۱۴) ^{۱۳} ، (سیسای، ۲۰۱۳) ^{۱۴} ، (زاجر و فرز، ۲۰۱۸) ^{۱۵} ، (لانس و همکاران، ۲۰۱۴) ^{۱۶}	همکاری و مشارکت در فعالیتهای پایداری از طریق ارتباط مؤثر، داد و ستد (معامله) و همدلی با افراد جامعه	
(چانگ و ریپل، ۲۰۱۳) ^{۱۷} ، (یتاکووا و همکاران، ۲۰۲۱) ^{۱۸} ، (شالنگر و همکاران، ۲۰۱۸) ^{۱۹} ، (بلز و بایندر، ۲۰۱۷) ^{۲۰} ، (تونیبو و همکاران، ۲۰۲۱) ^{۲۱} ، (کریمی و همکاران، ۲۰۱۶) ^{۲۲} ، (بوگنهلد و همکاران، ۲۰۱۷) ^{۲۳} ، (گهمن و هولبر، ۲۰۲۱) ^{۲۴} ، (جاسکیویسز و همکاران، ۲۰۱۵) ^{۲۵} ، (لاوال و همکاران، ۲۰۱۶) ^{۲۶} ، (چونگو و همکاران، ۲۰۱۶) ^{۲۷} ، (کوی و عبدالمجید، ۲۰۱۴) ^{۲۸} ، (آجنز، ۱۹۹۱) ^{۲۹} ، (رادربائتر، ۲۰۱۱) ، (کرونوگاج و	شرکت دانشجو در دوره‌های کارآفرینی پایداری، سابقه خانوادگی دانشجو در کارآفرینی، برگزاری مسابقات و برنامه‌های کسب‌وکار پایداری، برگزاری مسابقات نمایش محصولات سبز	تجربه کارآفرینانه دانشجو

¹ Stern

² Stephan & Drencheva

³ Chipeta & Surujlal

⁴ Bargsted

⁵ Politis

⁶ Bacq & Alt

⁷ Lacap

⁸ Hockerts & Wüstenhagen

⁹ Yu & Wang

¹⁰ Raderbauer

¹¹ Tan

¹² Hörisch

¹³ Koe & Abdul Majid

¹⁴ Sisaye

¹⁵ Zacher & Frese

¹⁶ Lans

¹⁷ Chang & Rieple

¹⁸ Betáková

¹⁹ Schaltegger

²⁰ Karimi

²¹ Bögenhold

²² Gehman & Höllerer

²³ Jaskiewicz

²⁴ Lawal

²⁵ Choongo

²⁶ Koe

²⁷ Ajzen

منابع	مضمون پایه	مضمون سازمان‌دهنده
<p>همکاران، ۲۰۱۴)^۱</p> <p>(شالنگر، ۲۰۰۰)، (کلاوزن، ۲۰۰۵)^۲، (کرافورد و همکاران، ۲۰۱۶)^۳، (هیمل و همکاران، ۲۰۱۶)، (حسین و همکاران، ۲۰۲۱)، (سالمونی و کانیخ، ۲۰۲۲)، (استفان و درنچوا، ۲۰۱۷) (چیپتا و سوروجلال، ۲۰۱۷)، (پولیتیس و همکاران، ۲۰۱۶)، (باک و آلت، ۲۰۱۸)، (یو و وانگ، ۲۰۱۹)، (لاکاپ و همکاران، ۲۰۱۸)، (هوکرتس و ووستنهاین، ۲۰۱۰)، (نیکولاس مارتینز و همکاران، ۲۰۱۹)^۴، (رحمن و بیپی، ۲۰۱۴)^۵، (کانتله و زردینی، ۲۰۱۶)^۶، (بلز و پایندر، ۲۰۱۷)، (استفان و درنچوا، ۲۰۱۷)، (ایرنگان و آریکوبگا، ۲۰۱۵)^۷، (تان و همکاران، ۲۰۲۰)، (چیپتا و سوروجلال، ۲۰۱۷)، (کدمنس و همکاران، ۲۰۱۵)^۸، (وینسزا کیاسولو و تروسی، ۲۰۱۳)^۹، (لیو و تیلور، ۲۰۱۶)^{۱۰}، (مولا پونس د وال، ۲۰۱۱)^{۱۱}، (دروهومرتسکی و همکاران، ۲۰۱۵)^{۱۲}، (بلز و پایندر، ۲۰۱۷)، (دیویتو و اینگن-هاوس، ۲۰۲۱)، (بنتو و فونتز، ۲۰۲۱)^{۱۳}، (یقفو، ۲۰۱۰)^{۱۴}، (پالزکیل و آیوگنستین، ۲۰۲۱)^{۱۵}، (ولز، ۲۰۱۶)^{۱۶}، (گیلز، ۲۰۱۱)^{۱۷}، (لساکووا، ۲۰۱۲)^{۱۸}، (اوشی و همکاران، ۲۰۲۱)^{۱۹}، (هوریسج، ۲۰۱۵)، (شالنگر و همکاران، ۲۰۱۸)، (کوهن و وین، ۲۰۰۷)^{۲۰}، (برانزی و همکاران، ۲۰۱۷)^{۲۱}، (ماک و</p>	<p>تمایل دانشجو به حل مسائل زیست محیطی از طریق نوآوری‌های شغلی، میل به زندگی پایدار، میل به تبدیل شدن به کسب و کار اصیل، هدف دانشجو برای توسعه کارآفرینی سبز، نگرش ریسکی دانشجویان (تمایل به ریسک)، مسئولیت پذیری اجتماعی بالای دانشجو، جهت‌گیری طرفدار اجتماعی، تلاش برای حفظ منابع طبیعی به نفع نسل حال و آینده، گشودگی بالا (بینش اجتماعی بالا، نوآوری بالا و توانایی در راهنمایی اجتماعی بالا)، وجدان بالا (دقت بالا، پشتکار بالا، سخت‌کوشی بالا و حفظ عملکرد بالا برای دستیابی به اهداف اجتماعی)، تمایل به ارائه خدمات اجتماعی، احساس نیاز کارآفرینی پایدار به ارتقای فراتر از جایگاه (طاقچه) محافظت‌شده اولیه، ادراک مثبت نسبت به پایداری، پذیرش پایداری، ارزش‌گذاری ادراک پایداری (مسئولیت اجتماعی و اکولوژیکی) توسط ذی‌نفعان (برای مثال تأمین‌کنندگان، مشتریان، کارکنان، سرمایه‌گذاران)، همسویی با فرصت‌ها و تهدیدهای محیطی و روندهای بازار مرتبط (مانند تغییرات آب و هوا، تغییرات تکنولوژیکی، تغییرات در سلیقه‌های اجتماعی، جمعیت‌شناسی و رقابت)، بلندپروازی کارآفرینی پایدار دانشجو</p>	<p>نگرش کارآفرینانه دانشجو</p>

¹ Crnogaj

² Clausen

³ Crawford

⁴ Nicolás Martínez

⁵ Rahman & Pihie

⁶ Cantele & Zardini

⁷ İrengün & Arikboğa

⁸ Kedmenec

⁹ Vincenza & Troisi

¹⁰ Lu & Taylor

¹¹ Mulà Pons de Vall

¹² Drohomeretski

¹³ Bento & Fontes

¹⁴ Pfeffer

¹⁵ Palzkill & Augenstein

¹⁶ Wells

¹⁷ Geels

¹⁸ Lesakova

¹⁹ O'Shea

²⁰ Cohen & Winn

²¹ Branzi

مضمون سازمان‌دهنده	مضمون پایه	منابع
		همکاران، (۲۰۱۸) ^۱ ، (کلمنس، ۲۰۰۶) ^۲ ، (کلمنس و داکلاس، ۲۰۰۶) ^۳ ، (دکلرک و ورونو، ۲۰۱۱) ^۴ ، (پاچکو و همکاران، ۲۰۱۰) ^۵ ، (اسپنس و همکاران، ۲۰۱۱) ^۶ ، (نواز و کوک، ۲۰۱۸) ^۷ ، (نیوتزلینگ و همکاران، ۲۰۱۸) ^۸ ، (آلبرتی و وارون گاریدو، ۲۰۱۷) ^۹ ، (آراس و کرووتر، ۲۰۰۹) ^{۱۰} ، (شالنگر و واگنر، ۲۰۱۱) ^{۱۱} ، (آهی و سیارسی، ۲۰۱۳) ^{۱۲} ، (کاظمی و همکاران، ۲۰۲۰) ^{۱۳} ، (جوهرسن، ۲۰۲۳) ^{۱۴}
تسهیل‌کننده‌های مؤثر محیطی	تغییر قوانین موجود از تأکید بر تعهد اقتصادی به فرصت اقتصادی، تأکید بر سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی-زیست‌بوم‌شناسانه، به رسمیت شناختن فرصت اجتماعی یا اکولوژیکی، ایجاد محیط مناسب برای خلق محصولات جدید، فناوری‌های جدید یا کسب‌وکارهای جدید برای حل مشکلات زیست محیطی، توسعه نوآوری‌های فناورانه مرتبط با حفظ انرژی، همکاری بین دانشگاهیان و متخصصان حوزه محیط زیست برای کاوش (کشف) نوآوری در سطح عمل برای درک مزایای مرتبط با کارآفرینی سبز، ایجاد فضایی برای کارآفرینان پایدار به‌منظور کار با پایداری در یک مکان راهبردی در پی خلق فرصتی برای به‌کارگیری تاکتیک‌های	(پاستورس و همکاران، ۲۰۱۷) ^{۱۵} ، (شالنگر و واگنر، ۲۰۱۱) ^{۱۶} ، (شالنگر، ۲۰۰۰) ^{۱۷} ، (بلز و بایندر، ۲۰۱۷) ^{۱۸} ، (استفان و درنچوا، ۲۰۱۷) ^{۱۹} ، (براززی و همکاران، ۲۰۱۷) ^{۲۰} ، (آندره و همکاران، ۲۰۱۸) ^{۲۱} ، (مولکه و پینکسه، ۲۰۱۷) ^{۲۲} ، (راوهوسر و همکاران، ۲۰۱۹) ^{۲۳} ، (فازنی، ۲۰۱۶) ^{۲۴} ، (هوی و همکاران، ۲۰۱۶) ^{۲۵} ، (یورک و نکاتارامن، ۲۰۱۰) ^{۲۶} ، (لطفی و همکاران، ۲۰۱۸) ^{۲۷} ، (اسدی و همکاران، ۲۰۲۰) ^{۲۸} ، (گیو و همکاران، ۲۰۲۲) ^{۲۹} ، (مو و آزیز، ۲۰۱۹) ^{۳۰} ، (جوهرسن، ۲۰۲۳) ^{۳۱} ، (سوانسون و دوریابوکس، ۲۰۱۷) ^{۳۲} ، (کلویتز، ۲۰۱۷) ^{۳۳} ، (آدوماکو و همکاران، ۲۰۲۱) ^{۳۴} ، (بیسچوف و والکمن، ۲۰۲۱) ^{۳۵}

- 1 Macke
- 2 Clemens
- 3 Clemens & Douglas
- 4 De Clercq & Voronov
- 5 Pacheco
- 6 Spence
- 7 Nawaz & Koc
- 8 Neutzling
- 9 Alberti & Varon Garrido
- 10 Aras & Crowther
- 11 Simon
- 12 Ahi & Searcy
- 13 Johnsen
- 14 André
- 15 Molecke & Pinkse
- 16 Rawhouser
- 17 Asadi
- 18 Gu
- 19 Muo & Azeez
- 20 Swanson & DeVereaux
- 21 Klewitz
- 22 Adomako

مضمون سازمان‌دهنده	مضمون پایه	منابع
	مختلف، ارائه چارچوب‌های نظارتی و استانداردهای زیست‌محیطی در پایداری زیست‌محیطی، تأکید به رابطه بین شیوه‌های تجاری و شیوه‌های محیطی، چشم‌انداز پایداری، سازماندهی پوشش‌های آشنایی با کارآفرینی پایدار با هدف ایجاد آگاهی در مورد شیوه‌های کارآفرینی پایدار، تأمین مالی دانشجویان با سرمایه‌گذاری‌های تجاری پایدار، سرمایه‌گذاری و توسعه جامعه، توانمندسازی افراد حاشیه‌نشین در جامعه، حمایت محلی/جامعه برای پایداری، توسعه پیوست‌های زیست محیطی برای برنامه‌ها و پروژه‌ها	۱. (داویس و چامبرس، ۲۰۱۸)، ۲. (زاجر و فرز، ۲۰۱۸)، (ال و همکاران، ۲۰۲۰)، ۳. (اوانس و همکاران، ۲۰۱۷)، ۴. (کدمنس و همکاران، ۲۰۱۵)، (لاوال و همکاران، ۲۰۱۶)، (چونگو و همکاران، ۲۰۱۶)، (کوی و عبدالمجید، ۲۰۱۴)، (کوی و همکاران، ۲۰۱۴)، (آجنز، ۱۹۹۱)، (رادربانر، ۲۰۱۱)، (کرونوگاج و همکاران، ۲۰۱۴)، (وینسنزا کیسلولو و تروپسی، ۲۰۱۳)، (لیو و تیپور، ۲۰۱۶)، (مولا پونس د دال، ۲۰۱۱)، (دروهمورترسکی و همکاران، ۲۰۱۵)، (کلتله و زردینی، ۲۰۱۶)، (کوهن و وین، ۲۰۰۷)، (برانزی و همکاران، ۲۰۱۷)، (ماک و همکاران، ۲۰۱۸)، (کلمنس، ۲۰۰۶)، (کلمنس و داگلاس، ۲۰۰۶)، (دکلرک و ورونوو، ۲۰۱۱)، (پاچکو و همکاران، ۲۰۱۰)، (اسپنس و همکاران، ۲۰۱۱)، (دیویتو و اینگن-هاوس، ۲۰۲۱)، (نواز و کوک، ۲۰۱۸)، (نیوتزلینگ و همکاران، ۲۰۱۸)، (البرتی و وارون گاریدو، ۲۰۱۷)، (آراس و کروتز، ۲۰۰۹)، (شالتگر و واگنر، ۲۰۱۱)، (سیمون و همکاران، ۲۰۱۱)، (آهی و سیارسی، ۲۰۱۳)، (کاظمی و همکاران، ۲۰۲۰)

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر با هدف واکاوی و شناسایی عوامل مؤثر بر پایداری آفرینی دانشجویان، ۵۱ عامل مؤثر در ابعاد دانشی، نگرش، تجربه‌ای و تسهیل‌کننده‌های مؤثر محیطی بر توسعه کارآفرینی با چشم‌انداز پایداری آفرینی شناسایی شدند. در بعد دانش و آگاهی کارآفرینانه دانشجوی، ۱۴ عامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی شناسایی شدند:

آگاهی و شناخت دانشجویان از کارآفرینی پایدار از طریق مراکز رشد و انکوباتورهای کسب و کار (BIs)^۵ صورت می‌گیرد که به آنها کمک می‌کنند تا کسب و کار خود را با ارائه خدماتی مانند فضای اداری، سرمایه اولیه برای شروع کسب و کار، آموزش و غیره توسعه دهند. در همین راستا (تونیو و همکاران، ۲۰۲۱) استدلال می‌کنند که مفهوم (تم) انکوباتورهای کسب و کار موجب می‌شود که فارغ‌التحصیلان دانشگاهی این فرصت را داشته باشند که کسب و کار خود را در مراکز انکوباتور کسب و کار (BIC)^۶ که توسط دانشگاه‌ها اداره می‌شود، رشد و توسعه دهند. دومین عامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی، تفکر کارآفرینی پایدار دانشجو بود. تفکر کارآفرینی پایدار ابتدا از افراد شروع می‌شود. ترجیحات (اولیتهای) زیست محیطی و اجتماعی نیز از بسیاری جهات، دغدغه‌های شخصی هستند (شالتگر، ۲۰۰۰). یکی دیگر از این عوامل، تأکید بر فرصت‌های مبتنی بر زیست‌بوم‌شناسی بود. گروهی از بیونیورها

¹ Bischoff & Volkman

² Davies & Chambers

³ Eler

⁴ Evans

⁵ Business Incubators

⁶ Business Incubation Centers

(پیشگامان زیستی)، شامل شرکت‌های کوچک و بزرگ (SME) های سنتی هستند که محصولات و خدمات خود را بر اساس معیارهای زیست محیطی توسعه می‌دهند در این زمینه (بلز و بایندر، ۲۰۱۷) یک مدل فرایند همگرا از کارآفرینی پایدار را پیشنهاد می‌کنند که شامل مراحل (۱) شناسایی یک مشکل اجتماعی یا اکولوژیکی (زیست‌بوم‌شناسانه) (۲) به رسمیت شناختن یک فرصت اجتماعی یا اکولوژیکی (۳) توسعه یک راه‌حل با توجه به رؤس دوگانه اجتماعی-اکولوژیکی (۴) توسعه یک راه‌حل با توجه به رؤس سه‌گانه اجتماعی-اکولوژیکی-اقتصادی (۵) تأمین مالی و تشکیل یک شرکت پایدار (۶) ایجاد یا ورود به یک بازار پایدار می‌شود. احساس خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی نیز نقش مؤثری را در پرورش دانشجویان کارآفرین با رویکرد پایداری آفرینی ایفا می‌کند. (سالمونی و کانباخ، ۲۰۲۲) مطالعه مروری بر ادبیات مربوط به تفاوت‌های ویژگی‌های شخصیتی در تأثیرگذاری بر کارآفرینی را انجام دادند. مطالعه آنها به این نتیجه رسید که ویژگی‌های شخصیتی شامل نیاز به موفقیت، ناآوری، خودکارآمدی کارآفرینی، منبع کنترل و نگرش ریسکی در مورد موضوعات کلی کارآفرینی استفاده می‌شود. نتایج پژوهش (حسین و همکاران، ۲۰۲۱) نشان داد که خودکارآمدی، نقش متغیر واسطه‌ای در رابطه بین شبکه‌های اجتماعی و تمایل به کارآفرینی سبز دارد. اخیراً برخی از ویژگی‌های خاص کارآفرینی اجتماعی مورد توجه جامعه دانشگاهی قرار گرفته است. چندین ویژگی خاص که شناسایی شده‌اند عبارتند از: همدلی، تعهد اخلاقی، کارآفرین اجتماعی خودکارآمد، خلاقیت، فروتنی و مسئولیت اجتماعی، جهت‌گیری طرفدار اجتماعی (چیپیتا و سوروجلال، ۲۰۱۷). برنامه (طرح) اقدام، یک عامل تنظیم‌کننده اقدام مهمی است که برای توسعه قصد کارآفرینی پایدار مورد نیاز دانشجویان است. بنابراین، برنامه‌ریزی اقدام شامل طراحی، اجرای فعالیت‌ها و راهبردهای ترجمه‌شده و متحول‌کننده به سمت پایداری کسب و کار است (هوریسچ، ۲۰۱۵). اما آخرین عامل مؤثر در این حیطه، توانایی در ایجاد انگیزه، توانمندسازی و تسهیل همکاری و مشارکت در فعالیت‌های پایداری از طریق ارتباط مؤثر، داد و ستد (معامله) و همدلی با افراد جامعه بود. خودکارآمدی، دانشجویان دانشگاه را قادر می‌سازد تا مهارت‌های عمل را توسعه دهند (زاچر و فرز، ۲۰۱۸). این مهارت‌ها در توانمندسازی کارآفرینان آینده برای انجام اقداماتی که با ایجاد کسب‌وکارهای پایدار، پایداری جامعه و پایداری محیطی را بهبود می‌بخشد، حیاتی هستند. به‌طور مشابه، دانشجویان دانشگاه برای توسعه مهارت‌های بین فردی به اعتمادبه‌نفس خود وابسته هستند. اما در بعد تجربه کارآفرینانه دانشجو، چهار عامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری آفرینی شناسایی شدند: اولین عامل مؤثر، شرکت دانشجو در دوره‌های کارآفرینی پایدار بود. این دوره‌ها شامل آموزش کوتاه‌مدت، دوره‌ها، کارگاه‌ها، سمینارها و دوره‌های ادغام‌شده در برنامه‌های مختلف است. فارغ‌التحصیلانی که در مؤسسات آموزشی خود به مهارت‌های کارآفرینی مجهز هستند، انگیزه بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی را دارند. دانشگاه‌ها با توسعه مهارت‌های مرتبط با کار در بین افراد، به توسعه جامعه کمک می‌کنند. از طریق برنامه‌های مختلف و فعالیت‌های توسعه مهارت، دانشگاه‌ها، دانشجویان را در یادگیری مهارت‌های کارآفرینی درگیر می‌کنند. از این رو، برنامه‌های آموزشی با محوریت کارآفرینی که توسط مؤسسات دانشگاهی ارائه می‌شود، نیروی محرکه‌ای برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان برای درگیر شدن خود در فعالیت‌های کارآفرینانه است (چانگ و ریپل، ۲۰۱۳). دومین عامل، سابقه خانوادگی دانشجو در کارآفرینی بود. کارآفرینی یک تصمیم سبک زندگی است که از ارزش‌های فرهنگی، اجتماعی و خانوادگی در فعالیت‌های کسب و کار پیروی می‌کند (گهمن و هولر، ۲۰۲۱). عوامل دیگر شامل شرکت دانشجو در مسابقات و برنامه‌های کسب و کار پایدار و همچنین برگزاری مسابقات نمایش محصولات سبز می‌باشد. (کرونوگاج و همکاران، ۲۰۱۴) پیشنهاد کردند که برای تشویق کارآفرینان پایدار، باید با ارتقای ترتیبات مؤسسه‌ای، تغییر نگرش‌ها و نیت کلی نسبت به کارآفرینی پایدار، محیط کسب‌وکار بهبود یابد؛ بنابراین، دانشگاه‌ها باید محیطی مناسب برای دانشجویان دانشگاه ایجاد کنند تا نیت کارآفرینی پایدار خود را افزایش دهند.

¹ Small & Medium Enterprises

در بعد نگرش کارآفرینانه دانشجو، ۱۷ عامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری‌آفرینی شناسایی شدند: اولین عامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری‌آفرینی، تمایل دانشجو به حل مسائل زیست محیطی از طریق نوآوری‌های شغلی بود. عرضه‌کنندگانی که توسط اختراعات زیست‌محیطی هدایت می‌شوند را می‌توان بیونیر^۱ نامید زیرا آنها وظیفه پیشگامی را برای باز کردن مسیرهای جدید توسعه زیست محیطی در بازارها انجام می‌دهند. عبارت «بیونیر» ترکیبی از «بیو»^۲ به معنای زیستی و «نیر»^۳ به معنای پیشگام است و تلاش می‌کند نقش مرکزی تحقیق و توسعه و تلاش برای یافتن مشتریانی با اولویت‌های بالا برای اختراعات و نوآوری‌های آنها را بیان کند. بیونیرها با محصولات سازگار با محیط زیست متمرکز بر مشتری، بر بازارهای جذاب تمرکز می‌کنند. نمونه‌های زیادی از بیونیرها را می‌توان در بخش فناوری‌های پیشرفته زیست محیطی (انرژی خورشیدی و بادی، مانند استارت‌آپ اکوتریستی^۴) و در قراردادهای انرژی و در صنعت نساجی یافت (شالتگر، ۲۰۰۰). دومین عامل هدف دانشجو برای توسعه، کارآفرینی سبز بود. (آجنز، ۱۹۹۱) تأکید کرد بر اساس تجربیات مختلف و باورهای هنجاری متفاوت، افراد می‌توانند باورهای متفاوتی در مورد پیامدهای انجام یک رفتار ایجاد کنند. این باورها به‌نوبه خود نگرش‌ها و هنجارهای ذهنی و سپس نیت و رفتار مناسب را تعیین می‌کنند. می‌توان رفتار را با ردیابی عوامل تعیین‌کننده آن به باورهای اساسی درک کرد و در نتیجه با تغییر برخی از این باورها بر رفتار تأثیر گذاشت. عامل مؤثر دیگر، نگرش ریسکی دانشجویان (تمایل به ریسک) بود. در نظریه صفات (ویژگی‌های) کارآفرینی (TTE)^۵، یکی از ویژگی‌های شخصیتی که می‌تواند بر مقاصد کارآفرینی تأثیر داشته باشد، تمایل به ریسک است. ویژگی‌های شخصیتی خود نشان‌دهنده ویژگی‌های شخصی، شکل افکار، احساسات و رفتار است. همچنین در مطالعه (سالمونی و کانباخ، ۲۰۲۲) نگرش ریسکی، یکی از ویژگی‌های شخصیتی است که بر کارآفرینی تأثیر دارد. بنابراین تمایل به ریسک بالا و مسئولیت‌پذیری اجتماعی بالای دانشجو و جهت‌گیری طرفدار اجتماعی بود. علاوه بر مطالعاتی که در توصیف ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان ذکر شد چندین ویژگی دیگر در توصیف ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان اجتماعی ذکر شده است مانند مسئولیت اجتماعی (یو و وانگ، ۲۰۱۹)، ترس از شکست، اجتماعی‌بودن (نیکولاس مارتینز و همکاران، ۲۰۱۹)، شفقت و اشتیاق برای تحقق چشم‌انداز خود و فیبرهای اخلاقی قوی (دریتون، ۲۰۰۲)^۶، چهار بعد فروتنی (وانکل و پاته، ۲۰۱۴)^۷، نوع‌دوستی و صداقت (آچلیتتر و همکاران، ۲۰۱۳)^۸ و جهت‌گیری طرفدار اجتماعی (رحمن و پیهی، ۲۰۱۴). تلاش برای حفظ منابع طبیعی به نفع نسل حال و آینده از دیگر عوامل مشخص‌شده در پرورش این‌گونه دانشجویان بود. از نظر پایداری محیطی، این شامل حفظ منابع طبیعی به نفع نسل حال و آینده است (لیو و تیلور، ۲۰۱۶؛ مولا پونس د وال، ۲۰۱۱). دانشجویان دانشگاه می‌توانند با کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، استفاده بهینه از انرژی، استفاده از روش‌های کشاورزی مناسب، جنگل‌کاری و احیای جنگل، منابع طبیعی را در کسب و کارهای آینده حفظ کنند (دروهومرتسکی و همکاران، ۲۰۱۵). یکی دیگر از عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری‌آفرینی، وجدان بالا (دقت بالا، پشتکار بالا، سخت‌کوشی بالا و حفظ عملکرد بالا برای دستیابی به اهداف اجتماعی) بود. این ویژگی‌ها باعث می‌شود تا کارآفرینان دارای دقت و تلاش زیاد و عملکرد بالا را به‌منظور دستیابی به اهداف و ارزش‌های اجتماعی داشته باشند. عامل بعدی، تمایل این‌گونه دانشجویان به ارائه خدمات اجتماعی بود. بعد اجتماعی کارآفرینی پایدار، دانشجویان دانشگاه را ملزم می‌کند که

¹ Bioneer

² Bio

³ Neer

⁴ Ecotricity Ltd

⁵ Traits Theory of Entrepreneurship

⁶ Drayton

⁷ Wankel & Pate

⁸ Achleitner

مسئولیت‌های خود را در قبال ذی‌نفعان و محیط اجتماعی که قصد دارند در آن فعالیت کنند، انجام دهند (وینسنزا کیاسولو و تروسی، ۲۰۱۳). ادراک مثبت نسبت به پایداری و همچنین پذیرش پایداری نیز از دیگر ویژگی‌های این گونه دانشجویان شناخته شده است. مطالعاتی وجود دارند که شرایط مختلف داخلی و خارجی شرکت را بررسی کرده‌اند که توسعه پایدار یا کارآفرینی پایدار را تشویق می‌کنند (برائزی و همکاران، ۲۰۱۷؛ کوهن و وین، ۲۰۰۷). برای مثال، محققان به هنجارهای اجتماعی، ادراک نسبت به پایداری و پذیرش پایداری نگاه کرده‌اند (کلمنس، ۲۰۰۶؛ دکلرک و ورونوو، ۲۰۱۱). ادراک نسبت به پایداری به نوع نگاه و میزان فهم کارآفرین پایدار نسبت به فهم پایداری مربوط می‌شود و همچنین پذیرش پایداری، یک عامل نگرشی اولیه مهم برای پایداری‌آفرینی محسوب می‌شود. آخرین عامل مؤثر در این حیطه، بلندپروازی کارآفرینانه پایداری‌محور دانشجو بود. در مطالعه (جوهنسن، ۲۰۲۳) بسیاری از پاسخ‌دهندگان (معماران) اعتقاد داشتند که سطح پایداری در یک پروژه با «میزان بلندپروازی توسعه‌دهنده» تعیین می‌شود. برای مثال، اگر توسعه‌دهنده استاندارد گواهی‌نامه خاصی را هدف قرار دهد، این استاندارد مبنایی را برای ایجاد طرحی فراهم می‌کند که راه‌حل‌های سازگار با محیط‌زیست را که قادر به برآوردن الزامات باشد، در خود جای دهد. در حالی که استانداردها، معیارهای عملکردی را که ساختمان‌ها باید رعایت کنند، مشخص می‌کنند اما راه‌حل‌های اتخاذشده برای این منظور را مشخص نمی‌کنند. این باعث ایجاد فضایی برای خلاقیت می‌شود.

در بعد تسهیل‌کننده‌های مؤثر محیطی، اولین عامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری‌آفرینی، تغییر قوانین موجود از تأکید بر تعهد اقتصادی به فرصت اقتصادی بود. (گرای و همکاران، ۲۰۱۴)^۱ فرض می‌کنند که کارآفرینان پایدار با تجربه کم یا بدون تجربه تجاری، اگر معضلات موجود را می‌دانستند، یک سرمایه‌گذاری پایدار را شروع نمی‌کردند اما یافته‌های (بلز و بایندر، ۲۰۱۷) داستان متفاوتی را بیان می‌کند. بیشتر کارآفرینان پایدار، تحصیلات رسمی و/یا تجربه در تجارت داشتند. آنها از مشکلات و مبادلات بین اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی آگاه بودند و هستند. با وجود این، آنها تصمیم گرفتند این راه و علاقه خود را دنبال کنند. با توجه به فرایند توسعه قصد کارآفرینی پایدار، دانش عمل به کارآفرینان آینده این امکان را می‌دهد تا اطلاعاتی در مورد فعالیت‌های انجام‌شده برای شروع و اجرای موفقیت‌آمیز یک سرمایه‌گذاری کارآفرینی پایدار داشته باشند (تان و همکاران، ۲۰۲۰). این به آنها امکان می‌دهد بفهمند چه کاری باید انجام دهند و چگونه آن را انجام دهند. همان‌طور که ذکر شد این فعالیت‌ها عبارتند از: شناخت مشکلات اکولوژیکی و اجتماعی، شناخت فرصت‌های اکولوژیکی و اجتماعی، توسعه راه‌حل نهایی سه‌گانه، تأمین مالی و تشکیل یک سرمایه‌گذاری کارآفرینی پایدار و ایجاد یا ورود به بازار پایدار. عامل تسهیلگر بعدی، ایجاد محیط مناسب برای خلق محصولات جدید، فناوری‌های جدید یا کسب‌وکارهای جدید برای حل مشکلات زیست محیطی بود. کارآفرینی سبز به عنوان یکی از راه‌حل‌های مشکلات مربوط به آلودگی در جامعه تلقی می‌شود. کارآفرینی سبز به عنوان رویکردی برای کارآفرینی تعریف می‌شود که توجه را به یک محیط مناسب معطوف می‌کند که تمایل به ایجاد محصولات جدید، فناوری‌های جدید یا کسب‌وکارهای جدید برای حل مشکلات در یک جامعه دارد (یورک و ونکاتارامن، ۲۰۱۰). در بسیاری از کشورها، عمدتاً دانش‌آموزان در مورد اهمیت مراقبت از محیط زیست و معرفی اینکه چگونه مفاهیم کارآفرینی سبز می‌توانند جهان ما را نجات دهند، تشویق و آموزش می‌بینند. همکاری بین دانشگاهیان و متخصصان حوزه محیط زیست برای کاوش (کشف) نوآوری در سطح عمل برای درک مزایای مرتبط با کارآفرینی سبز تسهیلگر بعدی شناخته شده بود. (مو و آزیز، ۲۰۱۹) بیان می‌کنند که کارآفرینی سبز یک مفهوم جدید است. با این حال، برخی شواهد، وجود همکاری بین دانشگاهیان و متخصصان را در کاوش در نوآوری در سطح عمل برای درک خوبی‌های مرتبط با کارآفرینی سبز نشان می‌دهد. این راهبردها به حفظ کیفیت زندگی و ورودی‌های تولیدی در یک محیط تجاری کمک می‌کند و منجر به نوآوری‌هایی می‌شود که رقابت‌پذیری، ایجاد ارزش و کاهش هزینه‌های تولید را ارتقا می‌دهد. برای

¹ Gray

مثال، مقررات زیست محیطی بر تصمیمات شرکت در مورد استفاده از انرژی، دفع زباله و مواد خام تأثیر می‌گذارد بنابراین اثرات زیست محیطی را بهبود می‌بخشد (کلویتز، ۲۰۱۷). با این حال، موفقیت مقررات زیست محیطی به حمایت از محیط اقتصادی بستگی دارد (آدوماکو و همکاران، ۲۰۲۱). برای مثال، مدل بازار غالب بر ایجاد سود کوتاه‌مدت بدون در نظر گرفتن مشکلات بلندمدت ناشی از محیط و سیستم گسترده‌تر تمرکز دارد (بیسچوف و وولکمن، ۲۰۱۸). یکی دیگر از عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با چشم‌انداز پایداری‌آفرینی، تأکید به رابطه بین شیوه‌های تجاری و شیوه‌های محیطی بود. تحت مدل بازار مسلط فعلی (سودمحور)، اکوسیستم‌ها به دلیل بی‌توجهی به رابطه بین شیوه‌های تجاری و محیطی، نمی‌توانند از اقتصاد حمایت کنند. علاوه بر این، امروزه، شرکت‌های بیشتری برای برآورده کردن و پاسخگویی به تقاضاهای بازار، «محصولات سبز» تولید می‌کنند. کارآفرینی پایدار مستلزم آن است که یک شرکت با تبدیل شدن به بخشی از جامعه، محیط زیست و فعالیت‌های اقتصادی به رقابت و سودآوری مطلوب دست یابد. کارآفرینی پایدار، روشی برای غوطه‌ور کردن پایداری در استراتژی عملیاتی سازمان با اتخاذ رویکرد کارآفرینی فرصت‌محور است. در این مورد، کارآفرین به‌طور فعال از نوآوری و ریسک‌پذیری برای ایجاد ارزش مشترک، استقبال می‌کند. آخرین عامل تسهیلگر، توسعه پیوسته‌های زیست محیطی برای برنامه‌ها و پروژه‌ها است. یکی از راهبردهای اصلی مدیریت سبز، استفاده از فناوری‌های سبز برای حفاظت از محیط زیست است (سیمون و همکاران، ۲۰۱۱)؛ فناوری‌هایی که در نظر گرفته شده‌اند تا از دانش و تخصص علمی برای ترویج تولید سبز استفاده کنند که می‌تواند ناشی از توسعه پایداری اقتصادی و زیست محیطی باشد و در نتیجه پیوسته‌های زیست محیطی برای برنامه‌ها و پروژه‌ها را توسعه دهند. استفاده از فناوری‌های سبز، یک نوآوری مدیریتی است که می‌تواند فرایندهای تولید را بهبود بخشد و تأثیرات زیست‌محیطی آن‌ها را کاهش دهد (آهی و سیارسی، ۲۰۱۳).

با توجه به مجموعه عوامل مؤثر بر پرورش دانشجویان کارآفرین با روحیه، ویژگی و توانایی پایدارآفرینی، نیاز به تعامل و مشارکت همه‌جانبه دانشگاه و صنعت همراه با حمایت همه‌جانبه دولت است. دانشگاه نقش پرورش‌دهنده دانشجویانی با صفات و علم و شایستگی‌های کارآفرینی و آگاه به اصول پایداری دارد. صنعت باید شرایط لازم را برای ورود و اقامت کارآفرینانه مبتنی بر پایداری‌آفرینی برای این دانشجویان فراهم کند و دولت با حمایت از این گونه اقدامات باید امتیازات و گزینش‌های ویژه‌ای را به دانشگاه‌ها و همچنین بخش‌های صنعت حامی این گونه فعالیت‌ها اختصاص دهد.

References

- Achleitner, A-K., Lutz, E., Mayer, J., & Spiess-Knafl, W. (2013). Disentangling Gut Feeling: Assessing the Integrity of Social Entrepreneurs. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 24(1), 93-124. <https://doi.org/10.1007/s11266-012-9264-2>
- Adomako, S., Amankwah-Amoah, J., Danso, A., & Dankwah, G. O. (2021). Chief executive officers' sustainability orientation and firm environmental performance: Networking and resource contingencies. *Business Strategy and the Environment*, 30(4), 2184-2193. <https://doi.org/10.1002/bse.2742>
- Ahi, P., & Searcy, C. (2013). A comparative literature analysis of definitions for green and sustainable supply chain management. *Journal of Cleaner Production*, 52, 329-341. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.02.018>
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Alberti, F. G., & Varon Garrido, M. A. (2017). Can profit and sustainability goals co-exist? New business models for hybrid firms. *Journal of Business Strategy*, 38(1), 3-13. <https://doi.org/10.1108/JBS-12-2015-0124>

- André, K., Cho, C. H., & Laine, M. (2018). Reference points for measuring social performance: Case study of a social business venture. *Journal of Business Venturing*, 33(5), 660-678. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2017.12.002>
- Aras, G., & Crowther, D. (2009). Corporate Sustainability Reporting: A Study in Disingenuity? *Journal of Business Ethics*, 87(1), 279-288. <https://doi.org/10.1007/s10551-008-9806-0>
- Asadi, S., OmSalameh Pourhashemi, S., Nilashi, M., Abdullah, R., Samad, S., Yadegaridehkordi, E., Aljojo, N., & Razali, N. S. (2020). Investigating influence of green innovation on sustainability performance: A case on Malaysian hotel industry. *Journal of Cleaner Production*, 258, 120860. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.120860>
- Bacq, S., & Alt, E. (2018). Feeling capable and valued: A prosocial perspective on the link between empathy and social entrepreneurial intentions. *Journal of Business Venturing*, 33(3), 333-350. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2018.01.004>
- Bacq, S., & Janssen, F. (2011). The multiple faces of social entrepreneurship: A review of definitional issues based on geographical and thematic criteria. *Entrepreneurship & Regional Development*, 23(5-6), 373-403. <https://doi.org/10.1080/08985626.2011.577242>
- Bargsted, M., Picon, M., Salazar, A., & Rojas, Y. (2013). Psychosocial Characterization of Social Entrepreneurs: A Comparative Study. *Journal of Social Entrepreneurship*, 4(3), 331-346. <https://doi.org/10.1080/19420676.2013.820780>
- Belz, F. M., & Binder, J. K. (2017). Sustainable Entrepreneurship: A Convergent Process Model. *Business Strategy and the Environment*, 26(1), 1-17. <https://doi.org/10.1002/bse.1887>
- Bento, N., & Fontes, M. (2021). Legitimacy and guidance in upscaling energy technology innovations. *Instituto Universitário de Lisboa*, 1-40. <https://doi.org/10.15847/dinamiacet-iul.wp.2021.01>
- Betáková, J., Wu, J., Rudnak, I., & Magda, R. (2021). Employment of foreign students after graduation in Hungary in the context of entrepreneurship and sustainability. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 8(4), 553-570. [https://doi.org/10.9770/esi.2021.8.4\(33\)](https://doi.org/10.9770/esi.2021.8.4(33))
- Bischoff, K., & Volkmann, C. K. (2018). Stakeholder support for sustainable entrepreneurship - a framework of sustainable entrepreneurial ecosystems. *International Journal of Entrepreneurial Venturing*, 10(2), 172-201. <https://doi.org/10.1504/ijev.2018.092714>
- Bögenhold, D., Klinglmair, R., & Kandutsch, F. (2017). Solo-Self-Employment, human capital and hybrid labour in the gig economy. *Foresight-Russia*, 11(4), 23-32. <https://doi.org/10.17323/2500-2597.2017.4.23.32>
- Branzei, O., Muñoz, P., Russell, S., & Whiteman, G. (2017). Call for papers: Special Issue on “Regenerative organizations: Business and climate action beyond mitigation and adaptation”. *Organization & Environment*, 30(3), 275-277. <https://doi.org/10.1177/1086026617728990>
- Burke, J. (2010). *The Knowledge Web: From Electronic Agents to Stonehenge and Back -- And Other Journeys Through Knowledge*. Simon & Schuster. <https://www.amazon.com/Knowledge-Web-Electronic-Stonehenge-Journeys/dp/0684859351>
- Cantele, S., & Zardini, A. (2016, July 13-15). *Is sustainability a competitive advantage for small businesses? An empirical analysis on the possible mediators of social and financial performance relationship* [Conference session]. 22nd International Sustainable Development Research Society 2016 Conference “Rethinking Sustainability Models and Practices: Challenges for the New and Old World Contexts”, Universidade Nova de Lisboa, Lisbon, Portugal. <https://iris.univr.it/handle/11562/945511?mode=complete>

- Chang, J., & Rieple, A. (2013). Assessing students' entrepreneurial skills development in live projects. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 20(1), 225-241. <https://doi.org/10.1108/14626001311298501>
- Chipeta, E. M., & Surujlal, J. (2017). Influence of attitude, risk taking propensity and proactive personality on social entrepreneurship intentions. *Polish Journal of Management Studies*, 15(2), 27-36. <https://doi.org/10.17512/pjms.2017.15.2.03>
- Choongo, P., Van Burg, E., Paas, L. J., & Masurel, E. (2016). Factors Influencing the Identification of Sustainable Opportunities by SMEs: Empirical Evidence from Zambia. *Sustainability*, 8(1), 81. <https://doi.org/10.3390/su8010081>
- Clausen, J. (2005). Nachhaltig Gründen. *Ökologisches Wirtschaften-Fachzeitschrift*, 20(2), 11. <https://doi.org/10.14512/oew.v20i2.393>
- Clemens, B. (2006). Economic incentives and small firms: Does it pay to be green? *Journal of Business Research*, 59(4), 492-500. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2005.08.006>
- Clemens, B., & Douglas, T. J. (2006). Does coercion drive firms to adopt 'voluntary' green initiatives? Relationships among coercion, superior firm resources, and voluntary green initiatives. *Journal of Business Research*, 59(4), 483-491. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2005.09.016>
- Cohen, B., & Winn, M. I. (2007). Market imperfections, opportunity and sustainable entrepreneurship. *Journal of Business Venturing*, 22(1), 29-49. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2004.12.001>
- Crawford, G. C., Dimov, D., & McKelvey, B. (2016). Realism, Empiricism, and Fetishism in the Study of Entrepreneurship. *Journal of Management Inquiry*, 25(2), 168-170. <https://doi.org/10.1177/1056492615601506>
- Crnogaj, K., Rebernik, M., Bradac Hojnik, B., & Omerzel Gomezelj, D. (2014). Building a model of researching the sustainable entrepreneurship in the tourism sector. *Kybernetes*, 43(3/4), 377-393. <https://doi.org/10.1108/K-07-2013-0155>
- Dana, L-P., & Salamzadeh, A. (2021). Why do artisans and arts entrepreneurs use social media platforms?: Evidence from an emerging economy. *Nordic Journal of Media Management*, 2(1), 23-35. <https://doi.org/10.5278/njmm.2597-0445.6554>
- Davies, I. A., & Chambers, L. (2018). Integrating hybridity and business model theory in sustainable entrepreneurship. *Journal of Cleaner Production*, 177, 378-386. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.12.196>
- De Clercq, D., & Voronov, M. (2011). Sustainability in entrepreneurship: A tale of two logics. *International Small Business Journal*, 29(4), 322-344. <https://doi.org/10.1177/0266242610372460>
- DiVito, L., & Bohnsack, R. (2017). Entrepreneurial orientation and its effect on sustainability decision tradeoffs: The case of sustainable fashion firms. *Journal of Business Venturing*, 32(5), 569-587. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2017.05.002>
- DiVito, L., & Ingen-Housz, Z. (2021). From individual sustainability orientations to collective sustainability innovation and sustainable entrepreneurial ecosystems. *Small Business Economics*, 56(3), 1057-1072. <https://doi.org/10.1007/s11187-019-00254-6>
- Drayton, W. (2002). The Citizen Sector: Becoming as Entrepreneurial and Competitive as Business. *California Management Review*, 44(3), 120-132. <https://doi.org/10.2307/41166136>
- Drohomeretski, E., Da Costa, S. E. G., De Lima, E. P., & De Oliveira Neves, T. R. (2015). The Application of Sustainable Practices and Performance Measures in the Automotive Industry: A Systematic Literature Review. *Engineering Management Journal*, 27(1), 32-44. <https://doi.org/10.1080/10429247.2015.11432034>

- Eller, F. J., Gielnik, M. M., Wimmer, H., Thölke, C., Holzapfel, S., Tegtmeier, S., & Halberstadt, J. (2020). Identifying business opportunities for sustainable development: Longitudinal and experimental evidence contributing to the field of sustainable entrepreneurship. *Business Strategy and the Environment*, 29(3), 1387-1403. <https://doi.org/10.1002/bse.2439>
- Evans, S., Vladimirova, D., Holgado, M., Van Fossen, K., Yang, M., Silva, E. A., & Barlow, C. Y. (2017). Business Model Innovation for Sustainability: Towards a Unified Perspective for Creation of Sustainable Business Models. *Business Strategy and the Environment*, 26(5), 597-608. <https://doi.org/10.1002/bse.1939>
- Farny, S. (2016). *Revisiting the nexus of entrepreneurship and sustainability-towards an affective and interactive framework for the sustainability entrepreneurship journey* [Doctoral, Aalto University]. Espoo, Finland. <https://aaltodoc.aalto.fi/items/9132bc7-c7-08d2-4670-9ee8-52f1aa736e61>
- Geels, F. W. (2011). The multi-level perspective on sustainability transitions: Responses to seven criticisms. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 1(1), 24-40. <https://doi.org/10.1016/j.eist.2011.02.002>
- Gehman, J., & Höllerer, M. A. (2021). Venturing into the cultural future: research opportunities at the nexus of institutions, innovation and impact. In M. Lounsbury, J. Cornelissen, N. Granqvist, & S. Grodal (Eds.), *Culture, Innovation and Entrepreneurship* (pp. 229-248). Routledge. <https://doi.org/10.1080/14479338.2018.1552520>
- Gray, B. J., Duncan, S., Kirkwood, J., & Walton, S. (2014). Encouraging sustainable entrepreneurship in climate-threatened communities: a Samoan case study. *Entrepreneurship & Regional Development*, 26(5-6), 401-430. <https://doi.org/10.1080/08985626.2014.922622>
- Gu, W., Pan, H., Hu, Z., & Liu, Z. (2022). The Triple Bottom Line of Sustainable Entrepreneurship and Economic Policy Uncertainty: An Empirical Evidence from 22 Countries. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(13), 7758. <https://doi.org/10.3390/ijerph19137758>
- Hallinger, P., & Nguyen, V-T. (2020). Mapping the Landscape and Structure of Research on Education for Sustainable Development: A Bibliometric Review. *Sustainability*, 12(5), 1947. <https://doi.org/10.3390/su12051947>
- Hase, S., & Kenyon, C. (2001, March 28-30). *Moving from andragogy to heutagogy: implications for VET* [Conference session]. Proceedings of Research to Reality: Putting VET Research to Work: Australian Vocational Education and Training Research Associatio, Adelaide, Australia. https://www.researchgate.net/publication/37357847_Moving_from_andragogy_to_heutagogy_implications_for_VET
- Himel, T. H., Muniandy, S., & Rahman, A. (2016). The relationship between selfefficacy, feasibility and awareness towards green entrepreneurial intention. *Science International*, 28(2), 2095-2103. https://www.researchgate.net/publication/313253809_THE_RELATIONSHIP_BETWEEN_SELF-EFFICACY_FEASIBILITY_AND_AWARENESS_TOWARDS_GREEN_ENTREPRENEURIAL_INTENTION
- Hockerts, K., & Wüstenhagen, R. (2010). Greening Goliaths versus emerging Davids — Theorizing about the role of incumbents and new entrants in sustainable entrepreneurship. *Journal of Business Venturing*, 25(5), 481-492. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2009.07.005>
- Hooi, H. C., Ahmad, N. H., Amran, A., & Rahman, S. A. (2016). The functional role of entrepreneurial orientation and entrepreneurial bricolage in ensuring sustainable entrepreneurship. *Management Research Review*, 39(12), 1616-1638. <https://doi.org/10.1108/MRR-06-2015-0144>

- Hörisch, J. (2015). The Role of Sustainable Entrepreneurship in Sustainability Transitions: A Conceptual Synthesis against the Background of the Multi-Level Perspective. *Administrative Sciences*, 5(4), 286-300. <https://doi.org/10.3390/admsci5040286>
- Hussain, I., Nazir, M., Hashmi, S. B., Shaheen, I., Akram, S., Waseem, M. A., & Arshad, A. (2021). Linking Green and Sustainable Entrepreneurial Intentions and Social Networking Sites; The Mediating Role of Self-Efficacy and Risk Propensity. *Sustainability*, 13(13), 7050. <https://doi.org/10.3390/su13137050>
- İrengün, O., & Arikboğa, Ş. (2015). The Effect of Personality Traits on Social Entrepreneurship Intentions: A Field Research. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 195, 1186-1195. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.06.172>
- Jamil, F., Ismail, K., Siddique, M., Khan, M. M., Kazi, A. G., & Qureshi, M. I. (2016). Business incubators in Asian developing countries. *International Review of Management and Marketing*, 6(4), 291-295. https://www.researchgate.net/publication/303790348_Business_Incubators_in_Asian_Developing_Countries
- Jaskiewicz, P., Combs, J. G., & Rau, S. B. (2015). Entrepreneurial legacy: Toward a theory of how some family firms nurture transgenerational entrepreneurship. *Journal of Business Venturing*, 30(1), 29-49. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2014.07.001>
- Johnsen, C. G. (2023). Tactics of Sustainable Entrepreneurship: Ways of Operating in the Contested Terrain of Green Architecture. *Journal of Management Inquiry*, 32(2), 120-133. <https://doi.org/10.1177/10564926211067153>
- Karimi, S., Biemans, H. J. A., Lans, T., Chizari, M., & Mulder, M. (2016). The Impact of Entrepreneurship Education: A Study of Iranian Students' Entrepreneurial Intentions and Opportunity Identification. *Journal of Small Business Management*, 54(1), 187-209. <https://doi.org/10.1111/jsbm.12137>
- Kazemi, H., Bakhshandeh, F., & Tooranloo, H. S. (2020). Development of the sustainable entrepreneurship model. *Malaysian Management Journal*, 24, 103-143. <https://doi.org/10.32890/mmj.24.2020.9362>
- Kedmenec, I., Rebernik, M., & Perić, J. (2015). The impact of individual characteristics on intentions to pursue social entrepreneurship. *Ekonomski pregled*, 66(2), 119-137. https://www.researchgate.net/publication/279494290_The_impact_of_individual_characteristics_on_intentions_to_pursue_social_entrepreneurship
- Klewitz, J. (2017). Grazing, exploring and networking for sustainability-oriented innovations in learning-action networks: an SME perspective. *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, 30(4), 476-503. <https://doi.org/10.1080/13511610.2015.1070090>
- Koe, W-L., & Abdul Majid, I. (2014). Intention Towards Sustainable Entrepreneurship: A Conceptual Framework. *Journal of Technology Management and Technopreneurship*, 1(1), 71-84. <https://jmtm.utem.edu.my/jmtm/article/view/44>
- Koe, W-L., Omar, R., & Majid, I. A. (2014). Factors Associated with Propensity for Sustainable Entrepreneurship. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 130, 65-74. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.04.009>
- Lacap, J. P. G., Mulyaningsih, H. D., & Ramadani, V. (2018). The mediating effects of social entrepreneurial antecedents on the relationship between prior experience and social entrepreneurial intent. *Journal of Science and Technology Policy Management*, 9(3), 329-346. <https://doi.org/10.1108/JSTPM-03-2018-0028>
- Lackéus, M. (2015). Entrepreneurship in Education: What, Why, When, How. OECD. https://www.oecd.org/en/publications/entrepreneurship-in-education_cccc96a-en.html

- Lans, T., Blok, V., & Wesselink, R. (2014). Learning apart and together: towards an integrated competence framework for sustainable entrepreneurship in higher education. *Journal of Cleaner Production*, 62, 37-47. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.03.036>
- Lawal, F. A., Worlu, R. E., & Ayoade, O. E. (2016). Critical success factors for sustainable entrepreneurship in SMEs: Nigerian perspective. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7(3), 338-346. <https://doi.org/10.5901/mjss.2016.v7n3s1p338>
- Lesakova, L. (2012). The role of business incubators in supporting the SME start-up. *Acta Polytechnica Hungarica*, 9(3), 85-95. https://www.researchgate.net/publication/267557077_The_Role_of_Business_Incubators_in_Supporting_the_SME_Start-up
- Lotfi, M., Yousefi, A., & Jafari, S. (2018). The Effect of Emerging Green Market on Green Entrepreneurship and Sustainable Development in Knowledge-Based Companies. *Sustainability*, 10(7), 2308. <https://doi.org/10.3390/su10072308>
- Lourenço, F., Jones, O., & Jayawarna, D. (2013). Promoting sustainable development: The role of entrepreneurship education. *International Small Business Journal*, 31(8), 841-865. <https://doi.org/10.1177/0266242611435825>
- Lu, W., & Taylor, M. E. (2016). Which Factors Moderate the Relationship between Sustainability Performance and Financial Performance? A Meta-Analysis Study. *Journal of International Accounting Research*, 15(1), 1-15. <https://doi.org/10.2308/jiar-51103>
- Macke, J., Casagrande, R. M., Sarate, J. A. R., & Silva, K. A. (2018). Smart city and quality of life: Citizens' perception in a Brazilian case study. *Journal of Cleaner Production*, 182, 717-726. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.02.078>
- Molecke, G., & Pinkse, J. (2017). Accountability for social impact: A bricolage perspective on impact measurement in social enterprises. *Journal of Business Venturing*, 32(5), 550-568. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2017.05.003>
- Msila, V., & Setlhako, A. (2012). Teaching (still) Matters: Experiences on Developing a Heutagogical Online Module at UNISA. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69, 136-142. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.11.392>
- Mulà Pons de Vall, I. (2011). *Living and Learning Sustainability in Higher Education: Constructing Indicators of Social Learning* [PhD, University of Gloucestershire]. Cheltenham, England. <https://eprints.glos.ac.uk/1251/>
- Muo, I., & Azeez, A. A. (2019). Green Entrepreneurship: Literature Review and Agenda for Future Research. *International Journal of Entrepreneurial Knowledge*, 7(2), 17-29. <https://doi.org/10.37335/ijek.v7i2.90>
- Nawaz, W., & Koç, M. (2018). Development of a systematic framework for sustainability management of organizations. *Journal of Cleaner Production*, 171, 1255-1274. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.10.011>
- Nejabat, R., Taheri, M., Scholten, V., & van Geenhuizen, M. (2018). University spin-offs' steps in commercialization of sustainable energy inventions in northwest Europe. In M. Van Geenhuizen, J. A. Holbrook, & M. Taheri (Eds.), *Cities and Sustainable Technology Transitions: Leadership, Innovation and Adoption* (pp. 59-87). Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781783476770>
- Neutzling, D. M., Land, A., Seuring, S., & Nascimento, L. F. M. D. (2018). Linking sustainability-oriented innovation to supply chain relationship integration. *Journal of Cleaner Production*, 172, 3448-3458. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.11.091>
- Nicolás Martínez, C., Rubio Bañón, A., & Fernández Laviada, A. (2019). Social Entrepreneur: Same or Different from the Rest? *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary*

- and Nonprofit Organizations*, 30(3), 443-459. <https://doi.org/10.1007/s11266-018-00053-9>
- O'Shea, G., Farny, S., & Hakala, H. (2021). The buzz before business: a design science study of a sustainable entrepreneurial ecosystem. *Small Business Economics*, 56(3), 1097-1120. <https://doi.org/10.1007/s11187-019-00256-4>
- Pacheco, D. F., Dean, T. J., & Payne, D. S. (2010). Escaping the green prison: Entrepreneurship and the creation of opportunities for sustainable development. *Journal of Business Venturing*, 25(5), 464-480. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2009.07.006>
- Palzkill, A., & Augenstein, K. (2021). Upscaling Sustainable Niches: How a User Perspective of Organizational Value Logics Can Help Translate Between Niche and System. In A. Aagaard, F. Lüdeke-Freund, & P. Wells (Eds.), *Business Models for Sustainability Transitions: How Organisations Contribute to Societal Transformation* (pp. 229-248). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-77580-3_8
- Papenfuss, J., Merritt, E., Manuel-Navarrete, D., Cloutier, S., & Eckard, B. (2019). Interacting pedagogies: A review and framework for sustainability education. *Journal of Sustainability Education*, 20(19), 1-19. https://www.researchgate.net/publication/361977341_Interacting_Pedagogies_A_Review_and_Framework_for_Sustainability_Education
- Pastoor, S., Scholz, U., Becker, J. H., & Van Dun, R. (2017). *Towards Sustainable Innovation: A Five Step Approach to Sustainable Change*. Tectum <https://books.google.com/books?id=4AZ4DwAAQBAJ>
- Pfeffer, J. (2010). Building sustainable organizations: The human factor. *Academy of management perspectives*, 24(1), 34-45. <https://doi.org/10.5465/amp.24.1.34>
- Politis, K., Ketikidis, P., Diamantidis, A. D., & Lazuras, L. (2016). An investigation of social entrepreneurial intentions formation among South-East European postgraduate students. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 23(4), 1120-1141. <https://doi.org/10.1108/JSBED-03-2016-0047>
- Raderbauer, M. (2011). *The importance of sustainable business practices in the viennese accommodation industry* [Master, University of Exeter]. Exeter, England. https://www.academia.edu/8385338/The_Importance_of_Sustainable_Business_Practices_in_the_Viennese_Accommodation_Industry_Submitted_by_Table_of_content
- Rahman, R. S. A. R., & Pihie, Z. A. L. (2014, November 13-14). *Validity and reliability of the social entrepreneurial personality* [Conference session]. 14th European Conference on Management, Leadership & Governance, Zagreb, Republic of Croatia. <http://psasir.upm.edu.my/id/eprint/38510/>
- Ratten, V., & Usmanij, P. (2021). Entrepreneurship education: Time for a change in research direction? *The International Journal of Management Education*, 19(1), 100367. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2020.100367>
- Rawhouser, H., Cummings, M., & Newbert, S. L. (2019). Social Impact Measurement: Current Approaches and Future Directions for Social Entrepreneurship Research. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 43(1), 82-115. <https://doi.org/10.1177/1042258717727718>
- Reynolds, O., Sheehan, M., & Hilliard, R. (2018). Exploring strategic agency in sustainability-oriented entrepreneur legitimation. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 24(2), 429-450. <https://doi.org/10.1108/IJEER-03-2016-0100>
- Salmony, F. U., & Kanbach, D. K. (2022). Personality trait differences across types of entrepreneurs: a systematic literature review. *Review of Managerial Science*, 16(3), 713-749. <https://doi.org/10.1007/s11846-021-00466-9>

- Sandelowski, M., & Barroso, J. (2007). *Handbook for Synthesizing Qualitative Research*. Springer Publishing Company. <https://books.google.com/books?id=0I6KBQAAQBAJ>
- Sarasvathy, S. D. (2001). Causation and Effectuation: Toward a Theoretical Shift from Economic Inevitability to Entrepreneurial Contingency. *Academy of Management Review*, 26(2), 243-263. <https://doi.org/10.5465/amr.2001.4378020>
- Schaltegger, S. (2000). *Vom bionier zum sustainopreneur* [Conference session]. Presentation at Rio Impuls Management Forum. <http://www.rio.ch/Pages/rmf2000/referate/Schaltegger.pdf>
- Schaltegger, S., Beckmann, M., & Hockerts, K. (2018). Collaborative entrepreneurship for sustainability. Creating solutions in light of the UN sustainable development goals. *International Journal of Entrepreneurial Venturing*, 10(2), 131-152. <https://doi.org/10.1504/ijev.2018.092709>
- Schaltegger, S., & Wagner, M. (2011). Sustainable entrepreneurship and sustainability innovation: categories and interactions. *Business Strategy and the Environment*, 20(4), 222-237. <https://doi.org/10.1002/bse.682>
- Schick, H., Marxen, S., & Freimann, J. (2002). Sustainability issues for start-up entrepreneurs. *Greener management international*, 1(38), 59-70. <https://doi.org/10.9774/GLEAF.3062.2002.su.00007>
- Shannxi, P. (2016). Incubators, SMEs, and economic development of China. *International Journal of Multimedia and Ubiquitous Engineering*, 11(1), 311-318. <https://doi.org/10.14257/ijmue.2016.11.1.29>
- Shepherd, D. A., & Patzelt, H. (2011). The New Field of Sustainable Entrepreneurship: Studying Entrepreneurial Action Linking “What is to be Sustained” with “What is to be Developed”. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 35(1), 137-163. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2010.00426.x>
- Simon, A., Bernardo, M., Karapetrovic, S., & Casadesús, M. (2011). Integration of standardized environmental and quality management systems audits. *Journal of Cleaner Production*, 19(17-18), 2057-2065. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2011.06.028>
- Sisaye, S. (2013). The development of sustainable practices in complex organizations. *World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, 9(4), 223-245. <https://doi.org/10.1108/WJEMSD-01-2013-0010>
- Spence, M., Ben Boubaker Gherib, J., & Ondoua Biwolé, V. (2011). Sustainable Entrepreneurship: Is Entrepreneurial will Enough? A North-South Comparison. *Journal of Business Ethics*, 99(3), 335-367. <https://doi.org/10.1007/s10551-010-0656-1>
- Stephan, U., & Drencheva, A. (2017). The Person in Social Entrepreneurship. In G. Ahmetoglu, T. Chamorro-Premuzic, B. Klinger, & T. Karcisky (Eds.), *The Wiley Handbook of Entrepreneurship* (pp. 205-229). John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.1002/9781118970812.ch10>
- Stern, P. C. (2000). New Environmental Theories: Toward a Coherent Theory of Environmentally Significant Behavior. *Journal of Social Issues*, 56(3), 407-424. <https://doi.org/10.1111/0022-4537.00175>
- Swanson, K. K., & DeVereaux, C. (2017). A theoretical framework for sustaining culture: Culturally sustainable entrepreneurship. *Annals of Tourism Research*, 62, 78-88. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2016.12.003>
- Tan, L. P., Le, A. N. H., & Xuan, L. P. (2020). A Systematic Literature Review on Social Entrepreneurial Intention. *Journal of Social Entrepreneurship*, 11(3), 241-256. <https://doi.org/10.1080/19420676.2019.1640770>

- Tello, S. F., & Yoon, E. (2008). Examining drivers of sustainable innovation. *International Journal of Business Strategy*, 8(3), 164-169. https://www.researchgate.net/publication/298096864_Examining_drivers_of_sustainable_innovation
- Torres-Valdés, R.-M., Castro Spila, J., Lorenzo Álvarez, C., & Santa Soriano, A. (2017). Aprendizaje experiencial: Diseño de un laboratorio de innovación social y turismo sostenible. In R. Roig-Vila (Ed.), *Investigación en docencia universitaria. Diseñando el futuro a partir de la innovación educativa* (pp. 452-461). Octaedro. <https://rua.ua.es/dspace/handle/10045/71149>
- Tunio, M. N., Chaudhry, I. S., Shaikh, S., Jariko, M. A., & Brahmī, M. (2021). Determinants of the Sustainable Entrepreneurial Engagement of Youth in Developing Country—An Empirical Evidence from Pakistan. *Sustainability*, 13(14), 7764. <https://doi.org/10.3390/su13147764>
- Van Weenen, H. (2000). Towards a vision of a sustainable university. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 1(1), 20-34. <https://doi.org/10.1108/1467630010307075>
- Vincenza Ciasullo, M., & Troisi, O. (2013). Sustainable value creation in SMEs: a case study. *The Total quality management Journal*, 25(1), 44-61. <https://doi.org/10.1108/17542731311286423>
- Wankel, C., & Pate, L. (2014). Framing the Inquiry into Emerging Research Directions in Social Entrepreneurship. In L. Pate & C. Wankel (Eds.), *Emerging Research Directions in Social Entrepreneurship* (pp. 1-8). Springer Netherlands. https://doi.org/10.1007/978-94-007-7896-2_1
- Wells, P. (2016). Economies of Scale Versus Small Is Beautiful: A Business Model Approach Based on Architecture, Principles and Components in the Beer Industry. *Organization & Environment*, 29(1), 36-52. <https://doi.org/10.1177/1086026615590882>
- York, J. G., & Venkataraman, S. (2010). The entrepreneur–environment nexus: Uncertainty, innovation, and allocation. *Journal of Business Venturing*, 25(5), 449-463. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2009.07.007>
- Yu, T.-L., & Wang, J.-H. (2019). Factors affecting social entrepreneurship intentions among agricultural university students in Taiwan. *International Food and Agribusiness Management Review*, 22(1), 107-118. <https://doi.org/10.22434/IFAMR2018.0032>
- Zacher, H., & Frese, M. (2018). Action regulation theory: Foundations, current knowledge, and future directions. In D. S. Ones, N. Anderson, C. Viswesvaran, & H. K. Sinangil (Eds.), *The SAGE handbook of industrial, work and organizational psychology* (pp. 80-102). Sage. <https://doi.org/10.4135/9781473914957.n7>